Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru judecător: Potînga Iurie
Dosarul nr. 2r-1108/24
2-22138523-02-2r-03042024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

6 februarie 2025 *****

în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ruxanda Pulbere
Judecători: Roman Pascari şi Ala Malîi

examinând recursul declarat de către avocatul Dorel Rusu în interesele ”OTP Bank” SA, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către ”OTP Bank” SA împotriva lui ***** privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantei.

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru la data de 21.09.2022 sub nr.05-3/1-28183, ”OTP Bank” SA s-a adresat cu cererea de chemare în judecat împotriva lui ***** și a solicitat încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Cererea de chemare în judecată la data de 23.09.2022 a fost acceptată spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

Pe parcursul examinării din materialele cauzei judecătorul a stabilit că, acțiunea nu poate fi soluționată în procedura cererilor cu valoare redusă, în condițiile în care, de către partea pîrîtă au fost prezentate facturi fiscale prin care se denotă că ultimul a achitat parțial datoria, or, avînd în vedere că, judecătorul este limitat în întreprinderea acțiunilor în procedura cu valoare redusă, se impune necesitatea judecării cauzei în ordinea generală.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.276/3 alin.4 CPC, dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sînt inaplicabile.

Prin încheierea judecătorească din 06.02.2023 cauza civilă menționată a fost trecută în procedură contencioasă cu fixarea termenului de judecată. La termenul de judecată preconizat reprezentantul reclamantului, ”OTP Bank” SA, avocatul Dorel Rusu în ședințele de judecată nu s-a prezentat, în pofida recunoașterii prezenței acestuia, în mod repetat, ca obligatorie, motiv pentru care, instanța, în temeiul art.206 C.P.C., a examinat cauza în lipsa ultimului.

Pârâtul *****, la fel, în ședințele de judecată nu s-a prezentat, și instanța, în temeiul art.206 Cod de procedură civilă, a examinat cauza în lipsa ultimului.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de către ”OTP Bank” SA împotriva lui *****, a fost scoasă de pe rol.

În motivarea soluției sale, instanța de fond a indicat că, reprezentantul reclamantului citat legal nu s-a prezentat la nici o ședință de judecată, în pofida înștiințării legale și a recunoașterii prezenței acestuia, în mod repetat, ca obligatorie, dispusă prin încheierea protocolară din 21.06.2023 și 03.11.2023

În această ordine de idei, privind comportamentul participanţilor la proces, inclusiv a reprezentantului reclamantului, instanța a reținut că cererea a fost înaintată la data de 21.09.22, iar părțile nu s-au prezentat la nici o ședință de judecată, în pofida recunoașterii prezenței repetate ca obligatorii a reprezentantului reclamantului, folosindu-se cu rea-credinţă de drepturile procedurale, or, instanța de judecată, respectând principiul contradictorialităţii şi egalitatea părţilor în drepturile procedurale, a acționat cu bună credință, a creat condiţii egale părţilor pentru exercitarea drepturilor lor, respectând dreptul părților, amânând examinarea cauzei în vederea propunerii citării pârâtului prin altă modalitate și asigurării prezenței obligatorii a părții care a intentat procesul civil și revendică apărarea unui drept încălcat, însă ultimii, necătînd la acest fapt, au lăsat fără însușire cerințele obligatorii ale instanței, exprimând astfel o lipsă de considerație față de instanță și o lipsă de importanță față de proces pentru cel interesat.

Solicitarea recurentei.

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la data de 12 martie 2024, avocatul Dorel Rusu în interesele ”OTP Bank” SA a declarat recurs, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea pricinii pentru examinare în fond.

Argumentele părților.

În motivarea cererii de recurs, reprezentantul recurentei, a indicat că, încheierea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată și urmează a fi casată pe motiv că, nu au fost constatate şi elucidate pe deplin circumstanțele care au

importanţă pentru soluţionarea pricinii şi au fost încălcate normele de drept procedural.

Consideră că alegaţiile/ concluziile instanţei de fond expuse în încheiere sunt în contradicţie cu circumstanţele pricinii, iar normele de drept material au fost interpretate şi aplicate eronat, ceea ce formează temei de a casa integral încheierea, în baza art. art. 268, alin. (2) Cod de procedură civilă.

Or, în cererea de chemare în judecată reclamantul a solicitat că în cazul în care pîrîții nu se prezintă la ședința de judecată sau nu recepționează citațiile instanței, expedierea în adresa băncii a citației publice pentru pîrît, astfel reclamantul s-a asumat obligația să efectueze citarea publică, ceia ce din nou denotă buna-credința în drepturile procedurale însă prima instanță nu a ținut cont de aceste împrejurări.

De asemenea specifică că, în cererea de chemare în judecată partea reclamantă a invocate prevederile art. 206 alin. (1) CPC prin care „părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea pricinii în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre", astfel, rezultă că partea reclamantă a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Totodată, menționează că potrivit Hotărârii CtEDO Beian c. României, 2007, „Jurisprudența trebuie să fie unitară și constantă", în special, în cazurile ce conțin situații de fapt similare și în care sunt aplicabile aceleași dispoziții legale. În cele din urmă, aspreciază critic şi absolut neîntemeiate toate argumentele invocate de către instanță în vederea susținerii poziției de a scoate cerere de pe rol.

Termenul de declarare a recursului.

Instanţa de recurs reiterează prevederile art. 425 C.P.C., care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunţarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunţată la data de 21 februarie 2024 (f.d. 46-48), iar recursul a fost declarat la data de 12 martie 2024 (f.d.50-55). Însă, la materialele cauzei lipsește dovada recepționării copiei încheierii contestate de către partea recurentă. Astfel, prin prisma prevederilor art. 425 C.P.C., instanţa de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Conform art. 426 alin. (3) CPC RM, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind materialele dosarului în coroborare cu argumentele indicate în cererea de recurs, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curţii de Apel

Centru ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Dorel Rusu în interesele ”OTP Bank” SA, a casa încheierea contestată, cu remiterea cauzei pentru examinare în fond.

În favoarea concluziei enunţate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC RM, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind pricina spre rejudecare în prima instanţă.

Din actele cauzei rezultă cu certitudine că, ”OTP Bank” SA s-a adresat cu cererea de chemare în judecat împotriva lui ***** solicitînd încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. (f.d. 4-14).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de către ”OTP Bank” SA împotriva lui *****, a fost scoasă de pe rol (f.d.46-48).

Drept temei în susținerea soluției adoptate, instanța de fond a invocat că, reprezentantul reclamantei ”OTP Bank” SA – avocat Dorel Rusu fiind citat legal despre data, ora și locul ședinței de judecată. Totodată, instanța de fond a invocat că, reprezentantul ”OTP Bank” SA – avocat Dorel Rusu nu a adus la cunoștință instanței motivele neprezentării și nici nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră că, concluzia primei instanţe despre necesitatea scoaterii cererii de chemare în judecată de pe rol contravine circumstanțelor cauzei stabilite în cadrul dezbaterilor judiciare.

În conformitate cu art. 267 lit. f) CPC, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care părţile citate legal nu s-au prezentat la şedinţa de judecată după a doua citare şi nici nu au solicitat examinarea pricinii în absenţa lor.

Raportând normele legale enunțate la circumstanțele speței deduse judecății, Colegiul concluzionează că, prima instanţă greșit a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată. Or, în cererea de chemare în judecată este indicat că, în conformitate cu art. 206 alin. (1) CPC „părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea pricinii în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre”, astfel, partea reclamantă a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d. 4-verso).

Argumentele primei instanțe precum că, reprezentantul reclamantei nu s-a prezentat în ședința de judecată fiind legal citat, nu a adus la cunoștință instanței motivele neprezentării și nici nu a solicitat examinarea în lipsa sa, nu pot fi reținute, or, materialele cauzei denotă contrariul și anume că, avocatul Dorel Rusu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.4-verso).

Prin urmare, prin scoaterea cererii de pe rol pe motivul neprezentării reprezentantului reclamantei, în condițiile în care reprezentantul OTP Bank” SA,

avocatul Dorel Rusu, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, se atestă o lezare a dreptului reclamantei-recurente OTP Bank" SA la un proces echitabil, aceasta fiind un drept fundamental prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertății Fundamentale. Or, caracterul echitabil, public şi prompt al procedurilor judiciare nu ar avea nici o valoare dacă asemenea proceduri nu ar fi mai întâi iniţiate. În proceduri civile, o pers***** poate cu greu să conceapă preeminenţa dreptului fără existenţa posibilităţii de acces la instanţele de judecată (cauza Malahov contra Moldovei).

În această ordine de idei, Colegiul notează că instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege, avându-se în vedere faptul că de corectitudinea și succesivitatea acestor acțiuni depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat.

Deci, instanțele de judecată au îndatorirea legală și constituțională de a sancționa participanții la proces în cadrul examinărilor judiciare cu mijloacele oferite de lege, astfel încât orice exercitare abuzivă și ilegală a prerogativelor instanței de judecată afectează în orice mod drepturile fundamentale ale cetățeanului.

Drept urmare celor expuse, raportând argumentele invocate de recurentă la materialele cauzei, normele pertinente și jurisprudența CtEDO, Colegiul conchide că în speță concluzia instanței de fond este una incorectă în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate.

Sub un alt aspect, Colegiul atestă că în speță, scoaterea cererii de pe rol, fiind lipsită de suport juridic, îngrădește accesul liber la justiție garantat de art.20 din Constituție, este contrară art.6 CEDO, care asigură dreptul la un proces echitabil, din care motive instanța de recurs reiterează convingerea că admiterea recursului, casarea încheierii cu restituirea cauzei la rejudecare este unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.

În consecință, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele cererii de recurs, cu referire la faptul că prevederile normelor de drept procedural au fost aplicate eronat de către prima instanță, or, precum a fost stabilit, prima instanță a emis încheierea contrar prevederilor legale, astfel încât Colegiul conchide privind lipsa temeiurilor, care ar justifica menținerea încheierii emise de instanța de fond, fiind un act judecătoresc defectuos.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că, cererea de recurs este întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea recurată, cu restituirea pricinii în prima instanță pentru examinarea cauzei în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Dorel Rusu în interesele ”OTP Bank” SA.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către ”OTP Bank” SA împotriva lui ***** privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare, în Judecătoria Chişinău, sediul Centru în acelaşi complet de judecată pentru examinarea cauzei în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ruxanda Pulbere

Judecători*:* Roman Pascari

Ala Malîi